

הקאפיטל של לנין

בימים הטובים דיברו על התנ"ך כעל הספר המתורגם ביותר בעולם. אלא שמאז תירגמו אותו לכל השפות, באו אחרים ומשכו את תשומת-הלב של המוציאים לאור.

לפי סטטיסטיקה שנערכה לאחרונה, מסתבר שממלא-המקום של התנ"ך הוא לא אחר מאשר ולאדמיר איליין לנין, אשר זכה לכבוד להיות הסופר המתורגם ביותר בעולם לסוף השנה שעברה. מספר התירגומים לכתביו — 448 — עולה בהרבה על כל מתחריו. שקספיר המיסכן הוא במקום השני, עם 141 תירגומים בלבד, דול וון שלישי (128), ו' ג'ורג' סימנון, אביו הרוחני של המפקח מגרה, רביעי (119).

אילו היה עדיין ולאדמיר איליין בין החיים, היה יכול לחיות, מתחמלוגים ה' מגיעים לו, כקאפיטליסט מובהק עד סוף ימיו, ואפילו להשאיר ירושה שמנה ל' משפחה.

בידור

דודאים בריבוע

מי הם הדודאים יודעת כבר כל הארץ. ואשר לסוון ופרן — אם כי הן ותיקות פחות, קנו לעצמן גם הן שם בעולם-הזמר הישראלי. מכאן, שמיזוג בין שני הצמדים התבקש כאילו מאלי — בהתחשב בעובדה שהפרטואר שלהם דומה, הטעמים המו' סיקליים שלהם דומים ודרך הביצוע של השירים דומה.

ואכן, קשת בענן היא בדיוק התוכנית לה אפשר לצפות. אוסף שירי-עם מכל ה' עולם, רובם מוכרים היטב בשפת ה' מקור, תורגמו לעברית ומושרים בנועם עלידי הארבעה. מדני בוי האירי לפנינת המערב האמריקאי, דרך זמירות ופזמונים שמזכירים את שלישיית קינגסטון או את האורגים. בתוספת הרבה הומור בעזרתו האדיבה של ישראל גוריון, שהופך את הסיפור על הגברת שבלעה פרפר (זוכרים

ארבעת הדודאים

גבר ואשה בדמות אחת

את בורל אייבס שר זאת?) להצגה ויר' טראויות פרטית משלו, ומוסיף עליה פא' רודיה לשירי-אהבה מן המאה ה'16, בה הוא מגלם את דמות הגבר האשה גם יחד. בקיצור, ערב שירים טובים וישנים, ש' כמותם כמעט ואין שומעים עוד מאז רועמים התושים מעל גלי-האחר. ואם כמה מן התרגומים אינם הולמים כליכך את השירים (למשל ברגע האשון בו ראייתו), הרי המנגינה לעולם נשארת. הדודאים עם סוון ופרן, משרתים היטב את המנגינה.

ספרים

לראות את המוות

ולחיות

„רגל של בובה“. מאת יעקב ה' עליון. הוצאת עמ-עובד, תל-א' בע. 213 עמודים.

גילה

ואשת

החלל

את החוויות הנדירות של גילה אלמגור תחת שמי מוסקוה היתה פגישתה עם הקוסמונאוטית ולנסיה טרש' קובה, בפגישת היכרות מיוחדת שערך ועדה-הגשים הסובייטיות למשלחות של שח' קניות מ-40 מדינות.

מתוך משלחות אלו הוזמנו רק שש שחקניות שלא מן העולם הקומוניסטי — ביניהן גילה. הפגישה היתה מרתקת ביותר. השחקניות שאלו את הקוסמונאוטית להתוודותיה ה' נשיות לגבי המקצוע הגברי הזה. אחת מהן היקשתה: מה הטעם לבובו כספים כה רבים על טיסות בחלל, שעה שהאנושות טרם פתרה את בעיותיה האומללות? תשר' בתה של טרשקובה: דווקא התמודדות עם החלל הניצחון והכרתו עוזרת לפתרון בעיות של חיים על פני כדור הארץ.

לק מתוכנית הקונגרס ה'15 הביך לאומי בתיאטרון הוקדש לנשים בלבד. כל אחת סיפרה על חשיבות התיאטרון במולדתה, על תפקיד האשה בתיאטרון ובאמנות, על נשים במישחק בכלל ועל סולם הרגישות המיוחד-בימינו שיש ל' אשה, והמתבטא בתפקידיה באמנות.

מרגש במיוחד היה ביקור בבתי-אבות לשחקנים בפנסיה. ביקור עצוב, אך לדבריה של גילה, מחווה אנושית נעלה לגבי כוכ' בים שדעכו עם הגיל. חוויה אחרת, לנשים בלבד, היתה ביקור בתצוגת-אופנה. אמנם, מספרת גילה, ה'

„יעברו שנים“. כותב העליון, „עד ש' אוכל לבחון את עצמי, כדי שאקבע כי שקר אעשה, אם אומר ביני לבין עצמי, או באוזני אחרים, כי השלמתי עם מה שאירע לי. אך גם אידע כי איה-שלמה עם הכפייה לשלם חוב, שאת שטרותיו אצטרך לפרוע עד סוף ימי — אין פרושה אי' הסתגלות.“

זהו נסיון של אדם שנפגע עלידי ה' מפלצת שיצר במו ידיו — המלחמה — וגבר עליה בכוחותיו שלו. אלה המשלמים את המחיר היקר שאחרי המלחמה, בכל יום ויום של ימי חיהם עשויים למצוא בססר מקור כוח ועידוד. האחרים, אולי יחשבו פעמיים, לפני שייחיו את המפלצת מחדש.

אהובי הויבראטור

„מה שעשה דודי לדודתי בגינה ומה שיש לאחותי קסטנה.“ מאת מתי רגב. הוצאת „שירה מחתרת“ תית'.

הוא בן 23, מנומש וגיגי, להטס בהחלט. במקרה הוא יליד הפרובינציה הגדולה של הרצליה-פיתוח. הלא היא תל-אביב. אם היה כותב את פזמוניו החצופים במונט' מאר — היה כבר ודאי אורת קבוע של השאנסוניירים החצופים.

אבל הבורגנים התל-אביביים אינם שר' תים יין אדום, ואינם רוצים ספרות תועבה בסלון. משום כך הדפס לו מתי רגב סיפרון צנוע וורדר, לקח שולחן קטן, ונעמד באחת הפינות הלא-מגודרות של יריד הספרים בתל-אביב.

לידו עמד מוטי בהרב ומכר. שירה, כשהוא קורא בקול גדול מחרוזות, מתי, שהוא עצור ואלמוני מאי, לא העז לפצות פה. אנשים סקרנים נעצרו, נטלו חוברת,

טרשקובה חותמת זגינה אלמגור פיתרון מבחן, לבטיות מבפנים

גבעת 1900-ריבר למחזמר שיער, מבחינת הלבוש והקשר בין השחקנים והקהל. „לעומת זו ראינו בתיאטרון גטקה הצגה בשם: לנסין וולנסיה, של מחבר מקומי. ניכרה בה התקדמות סנסציונית ברוח הזמן. גבר רוסי מנשק אשה צעירה נשיקה צרפתית אמיתית שאין בינה ובין הנשיקות האפלטוניות, שאיפיו את אמא רוסייה בקולנוע, ולא כלום.“

„ראינו גם העלאה מרשימה של טורנדוט באופרה. כפי שבויימה עלידי וקטאגוב לפני 50 שנה, הבימוי נשמר בפקדנות, אבל הערות הליצנים בהצגה היו אקטואליות לגמרי.“

„בכלל אפשר רק לקנא בתיאטרון ה' רוסי: האולם מלא עד אפס מקום, כולם לבושים כמו לחגיגה, לא שומעים ציוץ, והשחקנים מופיעים באווירה של קודש-הקודשים.“

רינה

קראו וחייכו, קראו עוד וצחקו — וזרקו את הספר בשאט-נפש. זוג בגיל העמידה עילעל בידים משר' תפוח בדפי הספרון, ונראה נהנה מן ה' עניין. האשה רצתה לקנות. מתי היה מוכן למכור ב'6, ו' אפילו ב'4 לירות. הבעל לא רצה לק' נות. למחרת חזרה האשה לבד, וקנתה את הספר.

„כשנסתלק לו ה' נודניק האחרון / והכלים שוב במו' נון / אני מוציאה אותך עטוף מהא' רון / ומלקקת לך לאט עם הלשון / ...וביום שימאס לי מהכל / אכניס אותך מבריק וגדול / אקח את הגוללות וידע כולם / כי אחת לך היית יחיד בעולם / אהובי הויברטור...“

אלה הם כמה מחרוזות מתי רגב — על המאהב החשמלי של שנות ה'70. ואילו מי שסבלנותו כבר הגיעה לקיצה, בנושא המדובר ביותר בעיתונות הישראלית של שנת '73, יקבל סיכום מחזיון של רגב בעניין:

„אלהים לא אוהב את הבתולות השומ' רות על גופן / ונתונות אותו מאכל לחלוט ולזמן / בכלוב של בדידות וטיפשות ו' טוהר שמו' / בשר וורדר, שנרקב על סדן לבן / ...ואם תשמע על אשה שישנה במקרה לבדה / אז תקום ותבוא ותלך ותשכב לצדה / ותאהב אותה בכל אונן ובכל מאוהד / ואלוהים ממרוס יברך את מיסתד. / כי אלוהים לא אוהב שנשים ישנות לבדן...“